

به نام خدا

آزمایشگاه سیستم عامل

تمرین کامپیوتری سوم: همگام سازی

تاریخ تحویل: ۲۰ آذر

اهداف پروژه:

- ❖ آشنایی با لیست پیوندی هسته لینوکس^۱
- ❖ آشنایی با ساختار داده `task_struct`
- ❖ آشنایی با سمافور^۲ موجود در هسته لینوکس
- ❖ آشنایی با نمونه‌ای از پیاده سازی مکانیسم های همگام سازی
- ❖ پیاده سازی و اشکال زدایی یک مکانیسم جدید در هسته لینوکس

چکیده:

در این پروژه شما با جزییات پیاده سازی یکی از مفاهیمی که در کلاس یادگرفته بیشتر آشنا میشوید. در ادامه با استفاده از دانش بدست آمده از قسمت اول و پروژه های قبلی، خودتان یک نمونه جدید پیاده سازی میکنید و آن را در برنامه‌ای در سطح کابر مورد استفاده قرار میدهید.

قسمت اول: آشنایی با سمافور هسته لینوکس

در این قسمت ابتدا به بررسی کد منبع مکانیزم همگام سازی^۳ هسته لینوکس بپردازید. برای این کار میتوانید تعاریف و پیاده سازی های مرتبط با سمافور را از فایل های `semaphore.h`^۴ و `semaphore.c`^۵ بیابید و در ادامه سوالات زیر را در گزارش خود پاسخ دهید.

۱. توضیح دهید هر عضو ساختار داده اصلی سمافور در فایل `semaphore.h` چه کاربردی دارد.

^۱ struct list_head

^۲ semaphore

^۳ synchronization

^۴ include/linux/semaphore.h

^۵ kernel/locking/semaphore.c

۲. با توجه به نحوه ی پیاده سازی توابع `up()` و `down()` در فایل `semaphore.c` توضیح دهید این دو تابع چه راه حلی برای محافظت از ناحیه بحرانی اتخاذ میکنند.

۳. نحوه ی عملکرد تابع `up()` در ناحیه بحرانی را شرح دهید. (توضیح مختصری در رابطه با توابع داخلی نیز بدهید.)

۴. نحوه ی عملکرد تابع `down()` در ناحیه بحرانی را شرح دهید. (توضیح مختصری در رابطه با توابع داخلی نیز بدهید.)

قسمت دوم: پیاده سازی یک سمافور جدید

حال میخواهیم یک سمافور جدید با روش افزایش تصادفی^۱ پیاده سازی کنیم. برای پیاده سازی سمافور جدید میخواهیم اولویت را در انتخاب پردازش بعدی برای ورود به سمافور دخیل کنیم بدین ترتیب که در صورتی که یک پردازش (که در اینجا میشود پراولویت ترین پردازش پشت سمافور)، منتظر ورود به ناحیه بحرانی بود به صورت رندوم یکی از پردازش های داخل ناحیه بحرانی که اولویت کمتری از خودش دارد را انتخاب میکند و برای مدت زمان معینی اولویت آن را هم اندازه اولویت خودش میکند سپس بعد از گذشت آن مدت زمان دوباره اولویت آن پردازش را به اولویت ابتدایی اش بر میگرداند، حال در صورتی که پراولویت ترین پردازش هنوز وارد ناحیه بحرانی نشده بود همین عمل دوباره تکرار میشود. (این روش کاملاً مشابه روش وراثت اولویت^۲ اما هر دفعه فقط یک پردازش را برای مدت زمان معینی که فکر میکنیم که در آن مدت زمان ناحیه بحرانی را کامل اجرا میکند، اولویتش را افزایش میدهم.)

۵. روش های افزایش تصادفی و وراثت اولویت را از نظر وارونگی اولویت^۳، گرسنگی^۴ و بن بست^۵ با هم مقایسه کنید.

پیاده سازی شما باید تایپ جدید `mysem` را به همراه ۳ فراخوان سیستمی^۶ زیر در اختیار کاربر قرار دهد:

➤ `int mysem_init(mysem* instance, int n)`: اشاره گر به یک `mysem` را دریافت کرده و مقداردهی اولیه ی آن را انجام میدهد. `n` نشان دهنده تعداد پردازش هایی است که به صورت همزمان میتوانند در ناحیه بحرانی باشند.

¹ Random Boosting
² Priority Inheritance
³ Priority Inversion
⁴ Starvation
⁵ Deadlock
⁶ system call

➤ `int mysem_down(mysem* instance)`: مقدار سمافور را کاهش میدهد و اگر مقدار منفی شود پردازشی درخواست دهنده را به حالت `sleep` می‌برد.

➤ `int mysem_up(mysem* instance)`: مقدار سمافور را افزایش میدهد و در صورت وجود چند پردازشی منتظر پر اولویت‌ترین آن‌ها را انتخاب میکند.

مقدار بازگردانده شده توسط این توابع باید نشان‌دهنده‌ی موفقیت فراخوانی و یا کد خطایی که رخ داده باشد. (صفر نشان‌دهنده‌ی موفقیت و مقادیر منفی نشان‌دهنده‌ی خطا باشند.)

نمونه استفاده از `mysem` که باید در برنامه سطح کاربر به شکل زیر است:

```
mysem* ins = new mysem;  
int ret_val, n = 3;  
ret_val = mysem_init(ins, n);  
ret_val = mysem_down(ins);  
ret_val = mysem_up(ins);
```

همچنین باید در انتخاب ساختمان داده و الگوریتم مورد استفاده‌ی خود، دقت کنید و آنرا بهینه انتخاب کنید و تحلیل مناسبی برای انتخاب و پیاده‌سازیتان داشته باشید.

سایر نکات:

- در کد سطح کرنل و سطح کاربرتان از لاگ‌های مناسب استفاده کنید.
- طبیعت پروژه‌های آزمایشگاه به گونه‌ای است که ممکن است با مشکلات پیش‌بینی نشده مواجه شوید، دستیاران آموزشی در رفع این مشکلات به شما کمک خواهند کرد، ولی مسئولیت انجام درست پروژه به عهده‌ی خود شما است. بنابراین توصیه می‌شود که پروژه را زود شروع کنید.
- حتما در جلسه‌ی توجیهی حضور داشته باشید. نکاتی که در کلاس یا فروم مطرح میشوند جزء پروژه هستند.
- پروژه‌های آزمایشگاه باید در گروه‌های سه نفره انجام شوند. تمام اعضای گروه باید روی تمام قسمت‌های پروژه تسلط داشته باشند و هریک از اعضا متناسب با میزان تسلط نمره‌دهی خواهد شد.

موفق و سربلند باشید.

^۱ میتواند در برنامه سطح کاربر تایپ `void* ins` باشد.